

FOD Financiën

Duurzame Ontwikkeling

Jaarverslag 2021

Jaarlijks moet elke FOD een jaarverslag duurzame ontwikkeling opstellen en in beide landstalen indienen bij het FIDO en de minister van Duurzame Ontwikkeling. Dit jaarverslag geeft een terugblik van alle maatregelen en acties die onze FOD in 2021 genomen heeft in het kader van duurzame ontwikkeling.

1. Activiteiten van de Cel/ het netwerk Duurzame Ontwikkeling

De cel Duurzame Ontwikkeling (DO) werd in vergelijking met vorig jaar hervormd. De cel EMAS die deel uitmaakte van de cel DO werd toegevoegd aan de dienst logistiek. De huidige cel DO bestaat uit twee personen: Lode Bruneel die de rol van intern coördinator en extern vertegenwoordiger van onze FOD bij het ICDO, FIDO, FRDO en gelieerde organisaties op zich neemt en Viviane De Cocq die verantwoordelijk is voor de communicatie en het uitwerken van initiatieven. De cel DO werd in haar totaliteit toegevoegd aan het OCC van de Diensten van de Voorzitter, dit tot de oprichting van de Dienst Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen.

Het interne netwerk DO is samengesteld uit vertegenwoordigers van elke administratie en stafdienst. Deze compositie stelt het netwerk in staat om DO te integreren en te verankeren in de beleidslijnen en de dagelijkse werking van onze FOD. Via deze transversale samenwerking brengen we de discussie rond duurzaamheid op gang en trachten we tot interactiviteit en zichtbaarheid te komen. Het interne netwerk wordt voorgezeten door de coördinator van de cel DO.

Extern heeft de Dienst DO in 2021 deelgenomen aan volgende activiteiten van het FIDO en de ICDO:

- De plenaire vergaderingen ICDO
- Het netwerk van DO-coördinatoren van het FIDO voor kennisuitwisseling
- De activiteiten van het FRDO ter opmaak van een Federaal Actieplan DO
- De vergaderingen van de Werkgroep Federale strategie DO

2. Systemen en plannen van de FOD Financiën die bijdragen aan DO

In de bestuursovereenkomst 2019 – 2021 engageert de FOD Financiën zich om zijn werking in te schakelen in het kader van 17 Sustainable Development Goals (SDGs), aangenomen voor de Verenigde Naties (VN) in 2015.

Om uitvoering te geven aan deze engagementen hanteert onze FOD het milieubeheersysteem EMAS, treden we op regelmatige basis in dialoog met onze stakeholders over onze werking en beleid, rapporteren we regelmatig over onze maatschappelijke verantwoordelijkheid volgens de richtlijnen van het Global Reporting Initiative (GRI), letten we op de toepassing van DO-criteria bij overheidsopdrachten en nemen we maatregelen ter bevordering van zachte mobiliteit, verduurzaming van het wagenpark en het welzijn van zijn personeel.

De FOD Financiën komt zijn engagementen na via:

- a. Het beheerssysteem EMAS, gebaseerd op internationale richtlijnen.
- b. Het jaaractieplan DO, geïntegreerd in het bestuursplan.
- c. Regelmatige integratie van GRI-rapportering in zijn jaarverslag.

a. EMAS

De FOD Financiën wil zijn materiële middelen efficiënt beheren en dit gedurende de hele levenscyclus via een preventief beleid van bij de aankoop tot en met de afvalproductie.

Dit jaar is de tweede EMAS- cyclus (2021-2023) in de North Galaxy van start gegaan en zijn de eerste stappen ter opzet van EMAS-cycli gezet in de CAE tower te Luik en in de Noordster te Antwerpen. We rekenen op 12 tot 15 maanden voordat deze gebouwen volledig volgens EMAS zullen kunnen worden geregistreerd.

b. Jaaractieplan DO

Elk jaar stelt het interne netwerk DO een actieplan DO op. In dit actieplan kijken we vooruit naar het jaar dat komt, dit i.t.t. het jaarverslag waarin we terugkijken naar het afgelopen jaar. Op basis van deze dynamiek van vooruit kijken en evalueren stellen we steeds ambitieuzere doelstellingen en verhogen we de algemene duurzaamheid van onze FOD.

c. Rapport GRI-G4

Uit overleg met het FIDO komt naar voor dat een omvattend GRI-rapport best om de vijf jaar wordt toegevoegd aan het jaarverslag DO. Dit jaar is er geen luik GRI voorzien. De resultaten van onze vorige GRI-oefening zijn nog steeds actueel en relevant.

d. Concrete maatregelen en acties van de FOD Financiën die bijdragen tot de SDG

De FOD Financiën draagt via zijn corebusiness-activiteiten rechtstreeks of onrechtstreeks bij aan 14 van de 17 SDG. We geven de belangrijkste realisaties weer in het kader van bestuursplan 2021. De SDGs waar wij, als onderdeel van de federale overheid, hoofdzakelijk op werken zijn: geen armoede (SDG 1), waardig werk en economische groei (SDG 8), ongelijkheid verminderen (SDG 10), vrede, veiligheid en sterke publieke diensten (SDG 16) partnerschappen om doelstellingen te bereiken (SDG 17)

Acties die bijdragen aan SDG 1:

- **SECAL**

- ✓ Een mandaatsysteem dat welzijnsorganisaties in de mogelijkheid stelt om tijdens de gehele SECAL-procedure namens een aanvrager op te treden werd uitgewerkt. Dit systeem komt tegemoet aan de behoeften van bepaalde aanvragers die specifieke steun nodig hebben om hun aanvraag voor interventie in te dienen en te beheren. Met de toevoeging van het specifieke OCMW-mandaat beschikt de SECAL-aanvrager over verschillende mogelijkheden om zijn interventieaanvraag in te dienen en te beheren
- ✓ De online formulieren werden aangepast aan het doelpubliek.

- **Opmaken betalingsplan voor belastingplichtigen met betalingsproblemen o.w.v. de Corona epidemie.**
 - ✓ De medewerkers van onze infocentra, alsmede de ervaringsdeskundigen, ervaren in de armoedebestrijding, zochten telefonisch contact met belastingplichtigen die in de afgelopen twee belastingjaren van ons een langlopende betalingsregeling hebben ontvangen en die na het uitbreken van de coronaviruscrisis een nieuwe schuld hebben gekregen voor het belastingjaar 2019. Het doel is de belastingbetaler tijdig te herinneren aan de uitstaande schuld en een betalingsplan te bespreken dat in overeenstemming is met zijn betalingscapaciteit en de innings- en invorderingsstrategie van onze administratie.

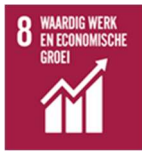
Acties die bijdragen aan SDG 3:

- **Project 100% Scanning**
 - ✓ De Algemene Administratie Douane en Accijnzen (AAD&A) zet zijn strijd tegen de import van drugs verder via het 100%-scanningproject. Dit project streeft ernaar om alle containers in de haven van Antwerpen te scannen en te controleren op het bevatten van drugs.
- **Een algemene bewustmakingscampagne over gezonde voeding en de gevaren van sedentair gedrag.**
- **MOVE room in het North Galaxy - gebouw (NOGA).**
 - ✓ In deze ruimte worden bewegings- en danscursussen en andere welzijnsbevorderende initiatieven georganiseerd.

Actie die bijdraagt aan SDG 5:

- **Boost her**
 - ✓ Boost Her is een project dat het glazen plafond wil doorbreken door ons vrouwelijk talent aan te moedigen zich kandidaat te stellen voor verantwoordelijke functies. Concreet beoogt het "Boost HER"-project om vrouwen de instrumenten te geven die zij nodig hebben om vooruitgang te boeken in hun loopbaan. Op basis van verschillende studies en bevindingen op het gebied van het glazen plafond biedt het project vrouwen gesimuleerde beoordelingen, maar ook instrumenten voor loopbaanbegeleiding en -ontwikkeling. Start van de Campagne 3.0. vond plaats in september.

Acties die bijdragen aan SDG 8:

- **Gezond Telewerken**
 - ✓ Een actieplan werd uitgewerkt om medewerkers te informeren, te stimuleren en te ondersteunen om gezond te telewerken.
 - ✓ Sport @ home activiteiten vonden plaats
 - ✓ Virtuele Move Week werd georganiseerd
 - ✓ Actie "Move with us" werd in samenwerking met HoWest uitgerold.
- **Deconnectiebeleid**
 - ✓ De focus lag hier voornamelijk op bewustmaking. Medewerkers werden geïnformeerd en gesensibiliseerd over het belang van deconnectie.
 - ✓ De zelf-evaluatie tool werd in gebruik genomen.
- **Stress- en burn-outpreventie**
 - ✓ Het vernieuwde EAP - Employee Assistance Program werd gegund en geherlanceerd. Dit programma voorziet in psychologische ondersteuning, coaching en juridisch advies.
 - ✓ De FOD Financiën biedt tussenkomst voor 6 sessies psychologische ondersteuning.

Acties die bijdragen aan SDG 11:

- Communicatie- en sensibiliseringscampagne om werknemers aan te zetten tot zachte mobiliteit.
- PLAGE-proces voor vermindering energieverbruik en CO²-emissie in 10 gebouwen FOD Financiën in Brussels Hoofdstedelijk Gewest.
- Project plaatsen van oplaadpunten voor elektrische dienstauto's in NOGA.

Acties die bijdragen aan SDG 12:

- **Self Service Notariaat**
 - ✓ Via deze toepassing kunnen de Belgische notarissen, mits betaling, hypothecaire getuigschriften aanvragen. Oorspronkelijke getuigschriften worden nog steeds

manueel door de medewerkers van de kantoren Rechtszekerheid (RZ) opgesteld. Aanvullende getuigschriften zullen, via een te ontwikkelen webservice, automatisch opgesteld en afgeleverd worden. Deze verdere digitalisering en automatisering van het opstellen van getuigschriften voor het notariaat zal een verhoogde efficiëntie en tijdsbesparing voor zowel de kantoren RZ als het notariaat betekenen.

- **Digitalisering behandeling van erfloze nalatenschappen**
 - ✓ Dit project betrof de eerste stap in de digitalisering van de behandeling van erfloze nalatenschappen. Een studie om de mogelijkheid tot het ontwikkelen van een gedigitaliseerde flow van dossiers 'onroerende goederen' tussen de verschillende Patrimoniumdiensten werd uitgevoerd.

- **eBOX**
 - ✓ Dankzij dit project hoeven we geen papier meer te versturen. Het gewenste document wordt beschikbaar gesteld op MMF en de belastingplichtige krijgt een notificatie via eBOX.

- **Data on Web**
 - ✓ We bieden belastingplichtigen de mogelijkheid om grote volumes van documentatie te delen via MMF (vooral in het kader van controle) zodat deze documenten niet meer op papier dienen aangeboden te worden.

Actie die bijdraagt aan SDG 15

- **CITES**
 - ✓ Dit project richt zich op de strijd tegen de invoer, uitvoer of doorvoer van invasieve uitheemse planten - en diersoorten is een dagelijkse activiteit van de FOD Financiën, in samenwerking met FOD Volksgezondheid, Veiligheid van Voedselketen en Leefmilieu.

Acties die bijdragen aan SDG 16:

- **Redesign Fisconetplus**
 - ✓ Fisconetplus (publieke toegang) werd geremodelleerd om aan de GDPR vereisten te voldoen. In concreto diende de publieke toegang tot Fisconetplus losgekoppeld te worden van een Microsoft-account.

Acties die bijdragen aan SDG 17:

- Precad online

- ✓ Het project omhelsde de digitalisering van het eerste deel van het PRECAD-proces in het kader van de aanvragen vanwege de landmeters. De landmeter stelt het verzoek om identificatoren rechtstreeks online via een dynamisch aanvraagformulier PRECAD in plaats van met een aanvraag door middel van een document dat per post (gebeurt niet vaak) of per e-mail wordt verzonden.

3. Krachtlijnen van het duurzaam beheer in de interne werking van de FOD Financiën

3.1. Verduurzaming van het wagenpark

In het kader van de voortzetting van de modernisering van het wagenpark heeft de Stafdienst B&B in 2020 een grondige analyse gemaakt van de gebruiksgegevens van de voertuigen voor het jaar 2019 (coronavrij jaar).

Op basis van deze analyse werd vooropgesteld om het wagenpark in 2021 te verminderen met 51 voertuigen. Deze doelstelling werd gerealiseerd. Het wagenpark van onze FOD telt 53 voertuigen minder dan vorig jaar.

Het wagenpark van de FOD Financiën telt eind 2021:

- 301 personenwagens (*zijnde 66 stuks minder dan vorig jaar*)
- 162 bestelwagens (*zijnde 11 stuks meer dan vorig jaar*)
- 4 minibussen (*zijnde 1 stuk meer dan vorig jaar*)
- 29 motorfietsen (*zijnde exact evenveel als vorig jaar*)
- 7 vrachtwagens (*zijnde exact evenveel als vorig jaar*)
- 9 aanhangwagens (*zijnde 1 stuk meer dan vorig jaar*)

TOTAAL 513

Vaststellingen:

- ✓ 33 % van het wagenpark van de FOD Financiën is minder dan 3 jaar oud.
- ✓ 66 % van het wagenpark is jonger dan 5 jaar oud.
- ✓ 13 % van het wagenpark (64 voertuigen) is ouder dan 10 jaar: hierbij 5 scanvoertuigen.

- ✓ In 2022 zullen 42 voertuigen de ouderdom van 10 jaar bereiken.
- ✓ 22,0 % van de voertuigen heeft als brandstoftype CNG, of zijn elektrisch, plug-in-hybride of hybride. Vorig jaar bedroeg dit percentage 17,9%.
- ✓ 24,4 % van de voertuigen heeft een eco-score hoger dan 75. Vorig jaar bedroeg dit 19,9 %.
- ✓ Op 31.12.2020 heeft 17 % van de voertuigen als brandstoftype CNG, elektrisch, hybride of plug-In-hybride. Na de rationaliseringsoefening stijgt dit tot 20 %.
- ✓ In 2021 bedroeg het totale brandstofverbruik:
 - o Benzine: **316 555 liter** (296 164 liter in 2020)
 - o Diesel: **75 849 liter** (85 766 liter in 2020).
- ✓ Het wagenpark bevat nog 15 dieselveertuigen met euronorm 3 of 4, waaronder 1 vrachtwagen en 5 scanvoertuigen (met specifieke scanapparatuur) die, door de aard van het voertuig, langer dan 10 jaar operationeel blijven. Voor de 9 resterende dieselveertuigen met euronorm 4 is er geen probleem voor de toegang tot de LEZ-zones. Deze voertuigen werden verplaatst naar Wallonië of kregen een vrijstelling.

3.2. DO-criteria in overheidsopdrachten

We verduurzamen onze overheidsopdrachten (vanaf 30.000 EUR) door hier duurzaamheidscriteria en/of -vereisten in op te nemen, wanneer het voorwerp van het contract zich daartoe leent. Bedrijven maken meer kans om een contract in de wacht te slepen als zij aan de gestelde criteria voldoen. Hierdoor worden zij aangemoedigd om duurzaamheid in hun activiteiten te integreren. Voor we een bestek opstellen analyseren we telkens de markt om te bepalen welke criteria interessant zouden zijn om in partnerschap met onze cliënten toe te voegen. Dit helpt om de selectiecriteria te verbeteren of verder aan te vullen.

3.3 Duurzame voeding

Fedorest streeft naar een dienstverlening op maat, met aandacht voor onze klanten, kwaliteitsvolle maaltijden en onze planeet. Fedorest wil bijdragen tot het welzijn van de medewerkers van de FOD Financiën. Dit kunnen we bereiken door het op maat aanbieden van verse, gezonde en duurzame maaltijden aan eerlijke prijzen.

Op korte termijn engageert Fedorest zich voor twee concrete initiatieven: het behalen van het good food label voor Brussel en het verminderen van de voedselverspilling en het afval in de keukens. Teneinde het good food label te behalen zal Fedorest onder andere: de hoeveelheid vlees en vis verminderen, koken met seizoensgroenten- en fruit, gebruik maken van de aromatische kruiden uit de moestuin van het North Galaxygebouw, informatiecampagnes organiseren voor de sensibilisering van klanten en medewerkers en een selectie aan producten vervangen door een biologisch alternatief.